

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Psychologia				
2. Kod przedmiotu:	FAN-19				
3. Okres ważności karty:	2014-2017				
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	filologia				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	filologia angielska				
9. Semestr:	3, 4				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	Dr Renata Stefańska-Klar, mgr Ewa Świerczek				
12. Grupa przedmiotów:	Kształcenie pedagogiczne – moduł do wyboru				
13. Status przedmiotu:	do wyboru				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
brak					
16. Cel przedmiotu:					
Kształtowanie kompetencji w zakresie identyfikowania podstawowych procesów psychicznych człowieka oraz rozumienia ich uwarunkowań i funkcji. Kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy o procesach psychicznych w pracy nauczycielskiej. Kształtowanie postawy wobec uczniów opartej na wiedzy psychologicznej.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda weryfikacji efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności / kierunku studiów
W	Student potrafi scharakteryzować podstawowe procesy psychiczne	Ćwiczenia praktyczne	Egzamin, sprawdzian pisemny	Wykład, ćwiczenia	K_W09 (+++)
W	Student potrafi opisać mechanizmy zachowania człowieka oraz prawa rządzące procesem nabywania doświadczenia indywidualnego w tym uczeniem się	Ćwiczenia praktyczne	Egzamin, sprawdzian pisemny	Wykład, ćwiczenia	K_W12 (+)
U	Student stosuje psychologiczne zasady kształtowania wiedzy i postaw uczniów	Dyskusje w ramach ćwiczeń	Ocena aktywności w dyskusjach w ramach ćwiczeń	Ćwiczenia	K_U09 (+) K_U13 (++)
K	Student prezentuje rozumiejącą, wolną od	Dyskusje w ramach ćwiczeń	Ocena aktywności	Ćwiczenia	K_K04 (+)

uprzedzeń czy stereotypów postawę wobec uczniów, szczególnie wobec uczniów mających trudności w nauce		w dyskusjach w ramach ćwiczeń		

18. Formy i wymiar zajęć: W. (30h) Ćw. (30h)

19. Treści kształcenia:

Wykłady:

1. Wprowadzenie w problematykę przedmiotu. Psychologia jako nauka o człowieku i uwarunkowaniach jego aktywności, funkcjonowania i rozwoju.
2. Wiedza naukowa a wiedza potoczna. Funkcje wiedzy. Rola języka w powstawaniu wiedzy i jej operowaniu.
3. Psychologiczne koncepcje człowieka w psychologii i ich rola w opisie, wyjaśnianiu i przewidywaniu ludzkich stanów i zachowań. Wpływ przyjętej koncepcji człowieka na praktyczne wykorzystywanie wiedzy psychologicznej w społeczeństwie. Czy istnieje jakieś ryzyko?
4. Czynniki wpływające na zachowanie się i stany człowieka. Jak i dzięki czemu możemy wyjaśniać swoje i cudze zachowanie?
5. Sytuacja jako kontekst i źródło ludzkiego zachowania. Sytuacje trudne będące źródłem stresu i radzenia sobie.
6. Procesy poznawcze jako podstawa orientacji, działania oraz gromadzenia i tworzenia wiedzy.
7. Procesy percepcyjne i czynniki wpływające na spostrzeganie. Odrębność spostrzegania świata rzeczy i zjawisk oraz rzeczywistości społecznej.
8. Myślenie jako wychodzenie poza bezpośrednie doświadczenie oraz procesy tworzenia nowych informacji. Związki pomiędzy mową i myśleniem.
9. Uwaga i pamięć a uczenie się: wzajemne związki i różnice. Jak tę wiedzę wykorzystać w praktyce?
10. Różnice indywidualne pomiędzy ludźmi: temperament, zdolności, inteligencja.
11. Co i w jaki sposób nadaje kierunek naszemu zachowaniu? Mechanizmy emocjonalno-motywacyjne i ich rola.
12. Osobowość człowieka jako efekt rozwoju oraz kumulacji i indywidualnej organizacji osobistego doświadczenia. Rola JA.
13. Rozumienie złożonych zachowań ludzkich jako funkcji współdziałania czynników sytuacyjnych z osobowością i innymi właściwościami indywidualnymi człowieka

Ćwiczenia:

1. Psychologia jako nauka. Definicja psychologii ogólnej, zadania i cele. Dziedziny psychologii. Metody badań psychologicznych.
2. Charakterystyka procesów orientacyjno-poznawczych: spostrzeganie jako mechanizm tworzenia doświadczenia za pomocą zmysłów. Pojęcia: próg różnicy, próg absolutny, adaptacja zmysłowa. Stałości spostrzegania. Złudzenia percepcji. Czynniki decydujące o tym, co spostrzegamy.
3. Pamięć jako zdolność i proces, jako proces odtwórczy i wytwórczy. Trzy „trójki” pamięci: rodzaje (pamięć: epizodyczna, semantyczna i proceduralna), procesy (kodowanie, przechowywanie i wydobywanie) i stadia (pamięć: sensoryczna, krótkotrwała, długotrwała). Teorie pamięci i zapominania, czynniki warunkujące zapamiętywanie. Możliwości wspierania pamięci.
4. Motywy – pojęcie, rodzaje, cechy. Teorie i modele motywów: teoria J. Reykowskiego, hierarchia potrzeb Masłowa. Wpływ motywacji na sprawność działania – I i II Prawo Yerkesa-Dodsona. Sytuacje trudne, konflikty motywacyjne.
5. Emocje – charakterystyka, cechy i funkcje emocji. Klasyfikacja emocji. Rozwój emocjonalny, dojrzałość emocjonalna, przekazywanie emocji w kontaktach społecznych. Teorie emocji. Rodzaje uczuć wyższych. Stres. Rodzaje i fazy stresu. Związek stresu z funkcjonowaniem fizycznym, psychicznym i społecznym człowieka.
6. Osobowość człowieka. Struktura osobowości wg Freuda. Wymiary osobowości H. Eysencka, ekstrawersja/introwersja i neurotyczność. Model „wielkiej piątki”. Temperament jako ważny czynnik różnicujący zachowanie się ludzi w sytuacjach normalnych, optymalnych i trudnych.
7. Myślenie. Rozwiązywanie problemów. Rodzaje i cechy myślenia. Myślenie twórcze, cechy umysłu, które warunkują zdolności twórcze.
8. Podstawowe procesy uczenia się. Charakterystyka uczenia się. Czynniki warunkujące przebieg uczenia się. Techniki i formy uczenia się. Teorie dotyczące uczenia się: warunkowanie klasyczne i

sprawcze. Typy wzmocnień. Kara i nagroda. 9. Inteligencja i zdolności. Doskonalenie inteligencji. Inteligencja a czynniki społeczno – ekonomiczne. Płeć a różnice w inteligencji. Inteligencja emocjonalna. 10. Podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o języku. Rozwój językowy. Dwujęzyczna edukacja. 11. Psychologiczne koncepcje człowieka. Behawiorystyczny, poznawczy, psychoanalityczny i humanistyczny sposób widzenia. 12. Psychologia w edukacji. Zagadnienia z zakresu różnych dziedzin psychologii w kontekście sytuacji nauczyciela i rzeczywistości szkolnej.			
20. Egzamin:		tak (E-4), za/o	
21. Literatura podstawowa:			
1. Doliński, D., Strelau, J. (red), Psychologia. Podręcznik akademicki. GWP, Gdańsk 2011. 2. Koziński J., Koncepcje psychologiczne człowieka. Wyd. Żak, Warszawa 1998. 3. Mietzel, G., Wprowadzenie do psychologii. GWP, Gdańsk 1997. 4. Rathus S.A., Psychologia współczesna. GWP, Gdańsk 2004.			
21. Literatura uzupełniająca:			
1. Wadeley A., Birch A., Malim T., Wprowadzenie do psychologii. PWN, Warszawa 2001. 2. Zimbardo P., Psychologia i życie. PWN, Warszawa 2003. 3. Czasopisma psychologiczne: „Charaktery”, „Psychologia w szkole”			
23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:			
Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	
1	Wykład	30/0	
2	Ćwiczenia	30/15	
3	Laboratorium	-	
4	Projekt	-	
5	Seminarium	-	
6	Inne: przygotowanie do kolokwium i egzaminu	15	
Suma godzin		90	
24. Suma wszystkich godzin:		90	25. Liczba punktów ECTS: 3
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		2	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta: 1
28. Uwagi:			

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)